

vos deinceps canonicus ordinetur, nisi qui se cano-
nice victurum professus fuerit. Si qua igitur in
posterum ecclesiastica sæcularisve persona, hanc
nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam
temere venire tentaverit, secundo tertiove commo-
nita, si non satisfactione congrua emendaverit,
potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque
se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate
cognoscat, et a sanctissimo corpore ac sanguine Dei
et Domini Redemptoris Jesu Christi aliena fiat, at-
que in extremo examine districtæ ultioni subjaceat.
Cunctis autem eidem ecclesiæ justa servantibus sit
pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus et hic
fructum bonæ actionis percipiant, et apud distri-
ctum iudicem præmia æternæ pacis inveniant.
Amen.

Scriptum per manum Rainerii notarii sacri palatii.

Ego Paschalis catholicæ Ecclesiæ episcopus.

Datum Romæ in porticu Beati Petri per manum
Joannis, sanctæ Romanæ Ecclesiæ diaconi cardinalis
et bibliothecarii, quinto Idus Maii, indictione se-
cunda, Incarnationis Dominicæ anno millesimo
centesimo nono, pontificatus autem domini Pascha-
lis secundi papæ anno decimo.

CCLXXIX.

Privilegium pro Majori Monasterio.

(Anno 1109, Maii 14.)

[DUPAZ, *Hist. généalog. de plusieurs maisons illustres
de Bretagne*, Paris, 1619, fol., II, 118.]

PASCHALIS episcopus, servus servorum Dei, dilec-
tis filiis GUILLELMO Majoris Monasterii abbati, et cæ-
teris fratribus, salutem et apostolicam benedictio-
nem.

Et litterarum et nuntiorum vestrorum suggestionem
cognovimus, quoniam et frater noster Benedictus
Aletensis episcopus cellam quamdam de insula
Aaron in honore sancti Maclovii consecratam cum
appenditiis suis vestro primum monasterio tradidit,
ecclesiam postmodum in Dinanensi castro sitam, sub
ejusdem sancti Maclovii nomine consecratam, mo-
nasterio vestro plena collatione concessit, eo quod
supradictæ cellæ tanquam membrum capiti perti-
neret. Gaufridus etiam dominus Dinanensis, et filii
ejus, et aliquæ aliæ potestates sæculares quoquo-
modo tenebant de rebus exterioribus, ad eandem
cellam vel ecclesiam pertinentibus, vestro monaste-
rio reddiderunt. Nos itaque juxta petitionem ve-
stram, eidem concessionem nostræ assertionis robur
accommodamus, et supradictam cellam de insula
Aaron, et præfatam castri Dinanensis ecclesiam
cum prædiis omnibus sive possessionibus ad eam
pertinentibus semper in possessione, dispositione
et jure vestri Majoris Monasterii pertinere decer-
nimus, statuentes et omnibus modis interdicens,
ne cuiquam deinceps liceat cellam illam cum omni-
bus pertinentiis suis a monasterio vestri unitate se-
jungere. Si quis autem hujus decreti tenoris temere

A contraire præsumperit, secundo commonitus, nisi
congrue satisfecerit, severitatis ecclesiasticæ ultione
et sancti Spiritus gladio puniatur.

Datum Laterani per manum Joannis diaconi bi-
bliothecarii, secundo Idus Maii, indictione tertia (70),
Incarnationis Dominicæ anno 1109.

CCLXXX.

*Ad Pontium abbatem Cluniacensem. — Confirmat ei
et successoribus ejus omnia ab antecessoribus suis
pontificibus monasterio Cluniacensi concessa, col-
lata et confirmata.*

(Anno 1109, Jun. 2.)

[*Bullar. Cluniac.* 36.]

PASCHALIS episcopus, servus servorum Dei, di-
lecto filio PONTIO cœnobii Cluniacensis abbati, salu-
tem et apostolicam benedictionem.

B In provectionis tuæ primordiis, fili charissime,
deliberasti sedis apostolicæ dulcedinem experiri,
utrum eadem erga te permaneat, quæ circa præde-
cessorem tuum Hugonem egregiæ religionis et sa-
pientiæ virum usque in finem permansisse conspi-
citur. Postulasti enim ut quæ a prædecessoribus
nostris eidem abbati, vel ejus antecessoribus con-
cessa sunt, tibi quoque concedere debeamus. Magna
quidem postulatio est, et sedis apostolicæ consue-
tudini minus accommodata: non enim aut absentibus,
aut minus perspicuis personis solent ista concedi. Et
licet nobis ex parte jam notus sis, non tamen adhuc
in te adeo fulgidum specimen prudentiæ aut reli-
gionis enituit. Cæterum supradicti prædecessoris
tui prærogativa præcellens, et melior spes quam de
indole tua per Dei gratiam gerimus, fratrum etiam,
qui in te patrem elegerunt, virorum utique religio-
sorum ac sapientum postulationi tuæ conjuncta pre-
catio nostram circa te benignitatem tanta affectione
delflexerunt, ut rationabili petitioni tuæ etiam absen-
tis, nihil ad præsens negare deliberemus. Confidi-
mus enim et te largiente Domino prænominati ab-
batis studiis institutum et eosdem fratres in ejus
disciplina laudabili perpetuo permansuros; ut, sicut
in præterito tempore, ita etiam in futurum sanctæ
religionis exempla de Cluniacensi cœnobio diffun-
dantur. Hac igitur spe, hac per Dei gratiam confi-
dentia freti, tibi, charissime fili, tuisque legitimis
successoribus, et per vos Cluniacensi cœnobio cen-
ferimus, concedimus, confirmamus quæcunque ab
antecessoribus nostris collata, concessa et confir-
mata, vel per privilegia sedis apostolicæ vel per alia
authentica munimina dignoscuntur. Si qua igitur
ecclesiastica sæcularisve persona hanc nostræ con-
stitutionis paginam sciens contra eam temere venire
tentaverit, secundo tertiove commonita, si non sa-
tisfactione congrua emendaverit, potestatis honori-
que sui dignitate careat, reamque se divino iudicio
existere de perpetrata iniquitate cognoscat, et a sa-
cratissimo corpore ac sanguine Dei et Domini Re-
demptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in
extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cun-

(70) Notæ chronologicæ sunt corruptæ. JAFFÉ.

ctis autem eidem cœnobio justa servantibus sit pax A Domini nostri Jesu Christi, quatenus et hic fructum bonæ actionis percipiant, et apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Scriptum per manum Rainerii scriniarii regionarii sacri palatii.

Ego Paschalis catholicæ Ecclesiæ episcopus.

Datum Romæ in porticu Beati Petri per manum Joannis, sanctæ Romanæ Ecclesiæ diaconi cardinalis ac bibliothecarii, iv Nonas Junii, indictione secunda, Incarnationis Dominicæ anno 1109, pontificatus autem domni Paschalis secundi papæ anno x.

(*Bullata in plumbo pensilis, cum filis sericis rubei croceique colorum, non retortis.*)

CCLXXXI.

Ad episcopos Anagninæ et Campaniæ. — De canonizatione sancti Petri Anagninæ episcopi.

(Anno 1109, Jun. 2.)

[MANSI, *Concil.*, XX, 1001.]

PASCHALIS episcopus, servus servorum Dei, venerabilibus fratribus episcopis Anagninæ, et aliis per Campaniam constitutis, salutem et apostolicam benedictionem.

Dominum excelsum habentes præ oculis, qui in amicis suis laudatur et benedicitur, et considerantes propterea strenuæ probatæque vitæ merita, quibus vir sanctus Petrus, quondam Anagninæ episcopus, de regula monachorum assumptus, in pastoralis officio pure, simpliciter, solerti vigilantia et exemplo, Deo deservivit: admirantes etiam miraculorum insignia, quibus sanctum suum ante et post obitum divina gratia decoravit, prout per Brunonem Signiensem episcopum fideliter adnotatur, et usque ad nostra tempora decorare non desinit, auctoritate præsentium vobis licere volumus et mandamus quatenus tertio Nonas Augusti diem natalém ejusdem confessoris et præsulis memorandi sanctorum catalogo congrue celebrem recolatis, quatenus in præsentis gratiam, et in futuro, opitulante divina clementia, piis ejus intercessionibus mereamur gloriam sempiternam.

Data Signiæ, secundo Nonas Junii, pontificatus nostri anno decimo.

CCLXXXII.

Ad Petrum presbyterum.

(Anno 1109, Sept. 29.)

[LAMI, *Deliciæ eruditorum*, 1737, p. 204.]

PASCHALIS episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio PETRO presbytero, salutem et apostolicam benedictionem.

Devotionis tuæ petitiones benigne admittimus, ideoque in burgo Senæ, opportuno tamen loco monasterium ædificandi cum consensu ejusdem civitatis episcopi licentiam concedimus. Statuimus enim ut, si Dei gratia constructum fuerit, sub Passinianensis et Vallumbrosanæ congregationis custodia et regula quietum semper et liberum sit mansurum. Decernimus ergo ut nulli omnino liceat ipsum mo-

nasterium ad honorem Dei sanctique Benedicti aliorumque sanctorum ædificatum temere perturbare, vel ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, vel temerariis vexationibus fatigare, sed omnia quæ vel a te, vel ab aliis fidelibus de proprio jure oblata fuerint, illibata atque integra conserventur. Quicumque vero ipsum monasterium, et in eo Domino servientes fovere, suisque rebus honorare curaverit, omnipotentis Dei, et apostolorum ejus gratiam consequatur. Si quis autem, quod absit! huic nostro decreto contraire tentaverit, honoris et officii sui periculum patiat, nisi præsumptionem suam digna satisfactione correxerit.

Ego Paschalis catholicæ Ecclesiæ episcopus SS.

Datum apud Castellionem per manum Joannis, sanctæ Romanæ Ecclesiæ diaconi cardinalis, iii Kalend. Octobris, indict. iii, Incarnat. Dominicæ anno 1109, pontificatus autem domni Paschalis secundi papæ anno x.

CCLXXXIII.

Ad Pontium Cluniacensem abbatem. — Privilegia Cluniacensis monasterii confirmat.

(Anno 1100, Oct. 16.)

[MANSI, *Concil.*, XX, 1041.]

PASCHALIS episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio PONTIO monasterii Cluniacensis abbati, ejusque successoribus regulariter substituendis in perpetuum.

Et religio Cluniacensis cœnobii, cui Deo auctore præsidet, et prædecessoris tui sanctæ memoriæ Hugonis abbatis dulcissima reverendaque dilectio, cogunt nos, fili in Christo charissime Ponti abbas, tuis petitionibus indulgere. Eapropter abbatias vel prioratus qui sub prænotati abbatis Hugonis dispositione manserunt, sub tua quoque vel successorum tuorum dispositione permanere decernimus. (*Enumerantur. Tum pergit:*) In locis autem quæ sine proprio abbate, diebus domni ac venerabilis Hugonis abbatis fuisse videntur, nunquam aliquis abbatem ordinare præsumat. Illud etiam libertatis Cluniacensi cœnobio firmum haberi sancimus, ut vestri monasterii monachi qui ad sacros sunt ordines promovendi, a quibus malueritis catholicis episcopis promoveantur. Chrisma vero, si opportunitas exegerit, in vestro faciatis monasterio consecrari, vel a quibus volueritis episcopis. Si qua igitur in futurum ecclesiastica sæcularisve persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens, etc., ut in aliis nonnullis epistolis.

Ego Paschalis, catholicæ Ecclesiæ episcopus, subscripsi.

Datum apud Castellium per manum Joannis sanctæ Romanæ Ecclesiæ diaconi cardinalis ac bibliothecarii, xiii Kal. Novemb., indict. iii, Incarnationis Dominicæ anno 1109, pontificatus autem domni Paschalis II xi.

CCLXXXIV.

Privilegium ad Pontium abbatem Cluniacensem, ad quem mittit vallium candidum, ut ex eo sibi parat

dalmaticas in usu ecclesiæ Cluniacensis, concedens ei quod utatur insigniis pontificalibus in octo præcipuis festivitibus monasterii sui.

(Anno 1109, Oct. 17.)

[*Bullar. Cluniac. p. 36.*]

PASCHALIS episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio PONTIO Cluniacensi abbati, salutem et apostolicam benedictionem.

Bonum et laudabile Cluniacensium fratrum desiderium exstitisse nequaquam ambigimus, cum te in abbatem ad suarum animarum custodiam elegerunt. Stude ergo per Dei gratiam, fili in Christo charissime, quantum in te est, bonum eorum desiderium adimplere; ut et ipse in religione proficias, et eos qui tibi commissi sunt in Dei semper timore custodias. De benignitate autem sedis apostolicæ, et beati Petri gratia candidum tibi pallium mittimus, de quo dalmaticas in usum debeas vestræ ecclesiæ preparare. Nos siquidem dalmaticæ, compagarum, chiröthecarum, et mitræ usum in festivitibus octo monasterii tui præcipuis, sicut antecessori tuo felicitis memoriæ Hugoni abbati a prædecessore nostro concessus est, ita tibi speciali dilectione concedimus. Vide ergo ut, sicut ejus locum tenes, sicut dignitatem assecutus es, ita etiam religionem teneas et industriam prosequaris; quatenus per Dei gratiam, et monasterii salus inconcussa permaneat, et tam in te quam in illis divini nominis gratia exaltetur.

Datum apud Castellium, xvi Kalend. Novembris.

(*Bullata in plumbo pensili, cum simplici filo re-torto.*)

CCLXXXV.

Privilegium pro monasterio Siegburgensi.

(Anno 1109, Nov. 28.)

[*LACOMBLET, Urkundenbuch für die Geschichte des Niederrheins. Dusseldorf, 1840, 4°, t. I, p. 175.*]

PASCHALIS episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio CUNONI abbati venerabilis monasterii quod in monte Sigberch situm est, ejusque successoribus regulariter substituendis in perpetuum.

Sicut injusta poscentibus nullus tribuendus est effectus, sic legitima desiderantium non est differenda petitio. Quia igitur dilectio tua ad sedis apostolicæ portum confugiens, ejus tuitionem devotione debita requisivit. Nos supplicationi tuæ clementer annuimus, et Beati Michaelis monasterium, cui Dec auctore præses, sedis apostolicæ auctoritate munimus. Confirmamus siquidem vobis vestrisque successoribus possessiones et prædia seu cætera bona universa quæ ab Annone felicitis memoriæ Coloniensi archiepiscopo ejusdem monasterii fundatore concessa sunt, videlicet ecclesiam in Bleisa cum dotali manso et decimatione, et ecclesiam in Hanaf cum decimis et cæteris appenditiis quas a canonicis Bunnensibus, data in eorum et ecclesiæ usus custodia Bunnæ, per concambium accepit, villam etiam quæ dicitur Mendenen, quam a præposito vel canonicis majoris Ecclesiæ data per concambium in Bathalicha decimatione suscepit. Cætera etiam loca

A quæ per manus advocatorum eidem cœnobio et servis Christi ibidem degentibus, in victum vestitumque concessit. Id est Acchera, item Acchera; Strala, Nistera, Beringerishuscim, Geistingen, Bleisa superior, Lara, Menedon, Atemere, Antrefe, Gulusa, Legia; vineæ in Wintere, Bethendorf, Mulendorf. In Rigemogon quædam rura cum vineis; ecclesiam in Berchein cum decimatione, ecclesiam in Bleisa inferiori cum dotali manso; ecclesiam in Hanaf cum decimis, Sulse, Trutthesdorf, Menimdorf, Torendorf, Mulendorf, Irmenderoth, Chorinheid, Inere, Uneheim, Flatenen, Perne, Grecenich, Hofstedenen, Luvesberch, Flamersfets, Quintinachen. Præterea villam Hircennowen quam Henricus IX rex eidem cœnobio tradidit.

B Et quæcunque bona ipsi monasterio ab aliis fidelibus de suo jure oblata sunt, aut in futurum offerri, vel aliis justis modis acquiri contigerit, vobis vestrisque successoribus regulariter degentibus quietam et integra permanere sancimus. Sane advocatis quibus pro tempore monasterii advocatia commissa fuerit interdiximus ne alium sub se advocatum constituent, neque de rebus ad stipendia conferendis, neque de his quæ pro justitiis persolvuntur amplius exigant, quam supradicti Annonis archiepiscopi deliberatione provisum est. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat idem monasterium temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, vel temerariis vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum pro quorum sustentatione et gubernatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura. Si qua igitur in futurum ecclesiastica sæcularisve persona, hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove communita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, et a sacratissimo corpore et sanguine Dei et Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco justa servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus et hic fructum bonæ actionis percipiant, et apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

D Scriptum per manum Rainerii scriniarii regionarii et notarii sacri palatii.

Ego Paschalis catholicæ Ecclesiæ episcopus.

Datum Laterani per manum Joannis, sanctæ Romanæ Ecclesiæ diaconi cardinalis ac bibliothecarii, iv Kal. Decembris, indictione iii, incarnationis Dominicæ anno 1109, pontificatus autem domni Paschalis secundi papæ anno xi.

CCLXXXVI.

* *Theodorico duci et Riquino electo Tullensi mandat ut monasterii Calmosiacensis adversarios sæculari et ecclesiastica censura ab oppressione monachorum repellant.*

(Anno 1109. Vide Scheri librum *De primordiis monasterii Calmosiacensis* ap. MARTENE, *Thesaur. Anecd.* t. III, 1191.)